

Az Alsópetényi Kő- hegy Természetvédelmi Terület természetvédelmi kezelési terve 2025-2035

1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

Őrizze meg:

- a Nyugati-Cserhát kiemelkedő természeti értékeként fennmaradt gyepek, erdők és cserjések életközösségeit, különös tekintettel a félszáraz irtásrétek, lejtősztyeprétek, melegkedvelő tölgyesek, cseres-tölgyesek és gyertyános-tölgyesek életközösségeire, a területen előforduló fokozottan védett, védett és európai közösségi jelentőségű fajok populációit, növelje egyedszámukat, életképességüket, különös tekintettel a védett tarka kosbor, díszes tarkalepke, illetve a fokozottan védett keleti rablópille, magyar tavaszi fésűsbagoly, darázsölyv, valamint számos életföldrajzi és természetvédelmi szempontból kiemelkedő jelentőségű további védett növény- és állatfaj populációira,
- a természetszerű élőhelyeket, társulásokat, javítsa ezek természetességi állapotát az idegenhonos, illetve őshonos inváziós fajok állományainak csökkentése mellett, növelje mozaikosságukat, biológiai sokféleségüket,
- a Kő-hegy tájképi értékét.

Biztosítsa:

- a terület erdeinek természetközeli erdőgazdálkodással történő, a biodiverzitás fenntartását/növelését is biztosító hasznosítását,
- a terület arra alkalmas gyepterületeinek kaszálással történő hasznosítását,
- a terület élővilágvédelmi célokkal összhangban álló rekreációs, bemutatási, oktatási célú hasznosítását,
- a terület geológiai, geográfiai, biológiai, természetvédelmi célú kutatását és fejlesztését.

2. Természetvédelmi stratégiák

- Az erdőtervezett erdők természeti értékeinek megőrzését a körzeti erdőtervezés során, az erdőgazdálkodóval és erdészeti hatósággal közösen kialakított stratégia mentén, erdőrésztlet-szintű megállapodásokkal kell biztosítani.
- Erdőtervezett erdőkben a vágásos üzemmóddal szemben előnyben részesítendő a folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok.
- A félszáraz irtásrétek, lejtősztyeprétek, melegkedvelő tölgyesek, cseres-tölgyesek és gyertyános-tölgyesek élettelen környezeti viszonyainak, értékes életközösségeinek megőrzése, állapotuk javítása természetvédelmi kezeléssel, illetve természetközeli erdő- és gyepegazdálkodással.
- A fokozottan védett, védett, európai közösségi jelentőségű, illetve lokálisan értékes növény- és állatfajok állományainak fenntartása, egyedszámuk növelése természetvédelmi kezeléssel. természetközeli erdő- és gyepegazdálkodással, élőhelyfejlesztéssel, valamint a külső károsító hatások csökkentésével.

- Idegenhonos – különösen az inváziós – fajok visszaszorítása hatékony mechanikai és vegyszeres módszerekkel.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

a) Földtani, felszínalaktani természeti értékek, barlangok védelme

- Tilos károsítani a terület felhagyott kőfejtőit, kőzetfeltárulásait.
- A területen új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.
- Bányarekultivációt csak az élettelen és élő természeti értékek kíméletével, tér- és időbeli korlátozásokkal szabad végezni.

b) Élőhelyek kezelése és fenntartása

- Az erdőgazdálkodási munkák során kitermelt faanyag közelítése, szállítása, illetve rakodók létesítése során a gyepterületek kíméletét biztosítani kell.
- Cserjeirtást gyepterületeken október 1. – március 1. között lehet végezni.

c) Fajok védelme

- A területen a kaszálást június 15. után lehet kezdeni.
- Természetkímélő kaszálási gyakorlatot kell folytatni, melynek elemei: kiszorító kaszálási mód, búvósávok meghagyása, éjszakai kaszálás tiltása, vadriasztó lánc használata, maximum 6 km/h haladási sebesség.

d) Táj- és kultúrtörténeti értékek

-

e) Látogatás

A természetvédelmi terület szabadidős, oktatási tevékenység céljából- a felsorolt tiltó rendelkezésekben foglalt tevékenységeket kivéve- szabadon látogatható.

f) Oktatás és bemutatás

- Tanösvények, bemutató táblák a természetvédelmi hatóság engedélyével helyezhetők el a területen.

g) Kutatás, vizsgálatok

- A természetvédelmi területen a terület geológiai, biológiai és természetvédelmi célú kutatása a helyi természetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.

h) Terület- és földhasználat

- Gyepterületen műtrágyák, hozamfokozók használata nem megengedhető.
- Növényvédő szerek csak inváziós fajok elleni védekezésre, illetve különösen indokolt esetben erdővédelmi célból használhatók.
- A területen a gímszarvas, dámszarvas, muflon és a vaddisznó állományait úgy kell szabályozni, hogy az a védetté nyilvánítás alapját adó (1. pontban felsorolt) élőhelyek állományait ne veszélyeztesse.
- Vadföld létesítése a területen tilos.
- Mesterséges vadkibocsátás és zárttéri vadtartás a területen tilos.
- Burkolt utak létesítése a területen tilos.

- Új burkolatlan utak csak mező- és erdőgazdálkodási célból, a természetvédelmi szempontokat figyelembe véve létesíthetők.
- A területen ipari és bányászati tevékenység nem folytatható.
- A területen lakóépületek építése tilos.
- A területen tilos az off road technikai sport tevékenység.

i) Természetvédelmi infrastruktúra

-

3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

a) Gyep (rét és legelő) művelési ágú területek kezelése

- A terület gyepterületeinek cserjésedését, erdősülését vissza kell szorítani.
- A területen legeltetés kizárólag az Alsópetény 019b hrsz-ú földrészleten folytatható, a gyepterület állapotát nem veszélyeztető állatlétszám mellett.
- A természetszerű gyepek felülvetése tilos.
- Gyepterületeken a faanyag deponálása tilos.

b) Erdők kezelése

- Az őshonos fafajú erdőkben az idegenhonos fafajokat (különösen az akácot) vissza kell szorítani.
- A melegkedvelő tölgyesek állományaiban vágásos erdőgazdálkodás nem folytatható, a folyamatos erdőborítást biztosító, természetközeli erdőgazdálkodási üzemmódok alkalmazhatók. A gazdaságtalan, talajvédelmi rendeltetésű állományok /állományrészek az akác visszaszorítása mellett érintetlenül hagyandók.
- A cseres-tölgyesek és gyertyános-tölgyesek állományaiban, vágásos üzemmód esetén, az élőhely átmentését szolgáló hagyásfa-csoportokat kell fenntartani.
- Az erdők biológiai sokféleségének fenntartásában nagy szerepet játszó erdőszerkezeti elemek (különösen: álló és fekvő holtfa, elegyfajok, cserjeszint, lágyszárú szint, odvas és dendrotelmás faegyedek, famatuzsálemek) megőrzését és gyarapítását biztosítani kell az erdőgazdálkodás során.
- Fakitermelések során a talajt, az újulatot, a visszamaradó állományt és az aljnövényzetet kímélő technológiát kell alkalmazni.